СПЕЦІАЛЬНІ РОЗДІЛИ

ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ МАТЕМАТИКИ

КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ №1

Багаторозрядна арифметика

Приходько Юрій ФБ-12

1. Мета роботи

Отримання практичних навичок програмної реалізації багаторозрядної арифметики Ознайомлення з прийомами ефективної реалізації критичних по часу ділянок програмного коду та методами оцінки їх ефективності.

3. Завдання до комп'ютерного практикуму

А) Згідно варіанту розробити клас чи бібліотеку функцій для роботи з m-бітними цілими числами. Бібліотека повинна підтримувати числа довжини до 2048 біт. Повинні бути реалізовані такі операції:

- переведення малих констант у формат великого числа (зокрема, 0 та 1);
- додавання чисел;
- віднімання чисел;
- множення чисел, піднесення чисел до квадрату;
- ділення чисел, знаходження остачі від ділення;
- піднесення числа до багаторозрядного степеня;
- конвертування (переведення) числа в символьну строку та обернене перетворення символьної строки у число; обов'язкова підтримка шістнадцяткового представлення, бажана десяткового та двійкового.

Бажано реалізувати такі операції:

- визначення номеру старшого ненульового біта числа
- бітові зсуви (вправо та вліво), які відповідають діленню та множенню на степені двійки.
- Б) Проконтролювати коректність реалізації алгоритмів

Продумати та реалізувати свої тести на коректність.

В) Обчислити середній час виконання реалізованих арифметичних операцій. Підрахувати кількість тактів процесора (або інших одиниць виміру часу) на кожну операцію. Результати подати у вигляді таблиць або діаграм.

Хід роботи

Після написання бібліотеки класу bignum створимо файл тестування що перевірить коректність нашої роботи. В ньому ми порівняємо значення обраховані за допомогою бібліотеки та без неї, а також комутативність операцій.

Демонстрація роботи:

```
[n [37]: (bn(3) ** Dbn).base10()
        26588814358957503287787
[n [38]: 3**D
        26588814358957503287787
[n [39]:
```

Також підрахуємо середній час за певну кількість виконаннь для кожної з операцій.

Ось результати роботи tests.py що містить тести на правильність

```
[*] Checking the correctness of the convertion...
A == Abn: True
A16== Abn16: True
A2 == Abn2: True
[!] Convertion to common bases seeems right[*] Checking addition...
Abn + Bbn == Bbn + Abn: True
A + B == Abn + Bbn: True
(A + B) + C == Abn + (Bbn + Cbn): True
D + A == Dbn + Abn, where D is negative number: True
[!] Addition seems right checking subtraction...
Abn - Bbn == Bbn - Abn: True
A - B == Abn - Bbn: True
(A - B) - C == Abn - (Bbn - Cbn): True
D - A == Dbn - Abn, where D is negative number: True
[!] Subtraction seems right
[*] Checking multiplication...
Abn - Bbn == Bbn - Abn: True
A - B == Abn - Bbn: True
(A - B) - C == Abn - (Bbn - Cbn): True
Abn * 123 = Abn+Abn...+Abn times 123: True
(Abn+Bbn)*Cbn == Abn*Cbn + Bbn*Cbn: True
[!] Multiplication seems right
[*] Checking division...
Abn > Bbn: True
Abn // Bbn == A // B: True
Abn < Bbn: False
Bbn // Abn == B // A: True
Abn % Bbn == A % B: True
[!] Division seems right[*] Checking power...
base**Bbn == base**B: True
[!] Seems right
[*] Starting time tests
Average addition time: 0.000000149577 seconds
Average subtraction time: 0.000000157708 seconds
Average multiplication time: 0.000003258695 seconds
Average division time: 0.000000504860 seconds
Average powering time: 0.000006867900 seconds
```

Не впевнений в правильності підрахунку часу за допомогою timer() в пітоні, тому запустимо профайлер.

Для додавання:

```
107 function calls in 0.000 seconds
Ordered by: standard name
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                            0.000 <string>:1(<module>)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                            0.000 bignum.py:10(__init__)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                            0.000 bignum.py:52(__add__)
                                            0.000 conv_types.py:15(convert)
0.000 prof_tests.py:9(add)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                 0.000
           0.000
                      0.000
                                            0.000 {built-in method builtins.exec}
0.000 {built-in method builtins.isinstance}
                      0.000
                                 0.000
           0.000
                                 0.000
           0.000
                      0.000
                                            0.000 {built-in method builtins.len}
           0.000
                      0.000
                                 0.000
           0.000
                                 0.000
                                            0.000 {built-in method builtins.max}
                      0.000
                                            0.000 {method 'append' of 'list' objects}
0.000 {method 'disable' of '_lsprof.Profiler' objects}
            0.000
                      0.000
                                  0.000
            0.000
                       0.000
                                  0.000
```

```
207 function calls (206 primitive calls) in 0.000 seconds
Ordered by: standard name
ncalls tottime percall
                              cumtime percall filename:lineno(function)
                      0.000
                                           0.000 <string>:1(<module>)
           0.000
                                0.000
                      0.000
                                           0.000 bignum.py:10(__init__)
           0.000
                                 0.000
                                           0.000 bignum.py:77(sub_s)
0.000 bignum.py:93(__sub__)
0.000 conv_types.py:15(convert)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
   2/1
           0.000
                      0.000
                                 0.000
           0.000
                      0.000
                                 0.000
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                           0.000 prof_tests.py:11(sub)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                           0.000 {built-in method builtins.exec}
           0.000
                      0.000
                                 0.000
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                           0.000 {built-in method builtins.len}
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                           0.000 {built-in method builtins.max}
                                           0.000 {method 'append' of 'list' objects}
0.000 {method 'disable' of '_lsprof.Profiler' objects}
    64
           0.000
                      0.000
                                 0.000
           0.000
                      0.000
                                 0.000
```

Для множення

```
62354 function calls (60990 primitive calls) in 0.022 seconds
Ordered by: standard name
                            cumtime percall filename:lineno(function)
ncalls
        tottime
                  percall
                                        0.022 <string>:1(<module>)
          0.000
                    0.000
                               0.022
          0.005
                               0.010
                                         0.000 bignum.py:10(__init_
                     0.000
                                         0.000 bignum.py:147(mulStep)
                               0.001
          0.001
                     0.000
  1024
                                         0.022 bignum.py:160(__mul__)
          0.000
                     0.000
                               0.022
1365/1
           0.003
                     0.000
                               0.022
                                         0.022 bignum.py:250(karatsubaStep)
           0.000
                     0.000
                               0.000
                                         0.000 bignum.py:275(shiftLeft)
                                         0.000 bignum.py:52(__add__)
  2047
           0.006
                     0.000
                               0.011
                                         0.000 conv_types.py:15(convert)
  6143
           0.003
                     0.000
                               0.004
                                         0.000 conv_types.py:3(getDigits)
           0.000
                     0.000
                               0.000
                                         0.022 prof_tests.py:13(mul)
0.022 {built-in method builtins.exec}
           0.000
                     0.000
                               0.022
                     0.000
           0.001
                               0.001
           0.001
                     0.000
                               0.001
                                         0.000 {built-in method builtins.len}
           0.000
                     0.000
                               0.000
                                         0.000 {built-in method builtins.max}
                                         0.000 {method 'append' of 'list' objects}
0.000 {method 'disable' of '_lsprof.Profiler' objects}
  9087
           0.001
                     0.000
                               0.001
           0.000
                     0.000
                               0.000
```

Для ділення

```
Ordered by: standard name
            0.000
                      0.000
                                 3.384
                                           3.384 <string>:1(<module>)
   3874
            0.004
                      0.000
                                 0.088
                                           0.000 bignum.py:10(__init__)
            0.000
                      0.000
                                 0.000
                                           0.000 bignum.py:134(__lt__)
            0.000
                                           0.000 bignum.py:141(__eq_
            0.008
                      0.008
                                 3.384
                                           3.384 bignum.py:207(divMod)
            0.000
                      0.000
                                 3.384
                                           3.384 bignum.py:234(__truediv__)
   1927
            0.000
                      0.000
                                 0.363
                                           0.000 bignum.py:242(lshift)
   3855
            0.001
                      0.000
                                 0.961
                                           0.000 bignum.py:246(rshift)
            0.562
                                 0.562
   7710
                      0.000
                                           0.000 bignum.py:26(base10)
                                           0.000 bignum.py:281(lshiftBits)
   1927
            0.362
                      0.000
                                 0.363
   3855
            0.959
                      0.000
                                 0.960
                                           0.000 bignum.py:299(rshiftBits)
                                           0.000 bignum.py:52(__add__)
0.001 bignum.py:77(sub_s)
0.002 bignum.py:93(__sub__)
            0.018
                      0.000
                                 0.026
            1.081
                      0.001
                                 1.379
            0.001
                      0.000
                                 1.461
                                 0.083
                                           0.000 conv_types.py:15(convert)
   3874
            0.083
                      0.000
   1930
            0.000
                      0.000
                                 0.000
                                           0.000 conv_types.py:3(getDigits)
            0.000
                      0.000
                                 3.384
                                           3.384 prof_tests.py:15(div)
                                 3.384
                                           3.384 {built-in method builtins.exec}
            0.000
                      0.000
   5818
                      0.000
                                 0.001
                                           0.000 {built-in method builtins.isinstance}
3816040
                      0.000
                                                  {built-in method builtins.len}
                                 0.211
                                           0.000
   1943
            0.000
                      0.000
                                 0.000
                                           0.000 {built-in method builtins.max}
                                           0.000 (method 'append' of 'list' objects}
0.000 (method 'disable' of '_lsprof.Profiler' objects}
            0.092
                      0.000
                                 0.092
            0.000
                      0.000
                                 0.000
```

```
1340682 function calls (1311462 primitive calls) in 0.444 seconds
 Ordered by: standard name
 ncalls tottime percall cumtime percall filename:lineno(function)
                        0.000
                                   0.444
                                               0.444 <string>:1(<module>)
             0.000
                                               0.000 bignum.py:10(__init__)
0.000 bignum.py:141(__eq__)
             0.106
                                    0.000
             0.000
                         0.000
                                                0.000 bignum.py:147(mulStep)
                         0.000
                                    0.017
             0.014
                                                0.049 bignum.py:160(__mul__)
                                    0.444
             0.000
                         0.000
                                    0.444
                                               0.444 bignum.py:181(__pow__)
0.049 bignum.py:250(karatsubaStep)
             0.000
                         0.000
29229/9
             0.061
                         0.000
  36534
             0.007
                         0.000
                                    0.007
                                                0.000 bignum.py:275(shiftLeft)
             0.000
                         0.000
                                    0.000
                                                0.000 bignum.py:32(baseN)
                                                0.000 bignum.py:52(__add__)
0.000 conv_types.py:15(convert)
 131542
                         0.000
                                    0.088
             0.003
                         0.000
                                                0.000 conv_types.py:3(getDigits)
             0.000
                         0.000
                                                0.444 prof_tests.py:17(pow)
             0.000
             0.018
                         0.000
                                    0.018
                                                0.000 {built-in method builtins.isinstance}
 435820
             0.025
                         0.000
                                    0.025
                                                0.000 {built-in method builtins.len}
             0.008
                         0.000
                                    0.008
                                                0.000 {built-in method builtins.max}
                                               0.000 {built-in method math.log}
0.000 {method 'append' of 'list' objects}
0.000 {method 'disable' of '_lsprof.Profiler' objects}
0.000 {method 'find' of 'str' objects}
0.000 {method 'lstrip' of 'str' objects}
             0.000
                         0.000
                                    0.000
             0.012
                         0.000
                                    0.012
                         0.000
             0.000
                                    0.000
             0.000
                         0.000
                                    0.000
             0.000
                         0.000
                                    0.000
```